

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради
університету
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова
методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина Ковтун
«29» серпня 2024 року,
М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні здобувачів вищої
освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
галузі знань 07 Управління та адміністрування
для заочної форми навчання

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри мовознавства,
к. пед. н., доцентка
«28» серпня 2024 року

_____ Ольга РЕМБАЧ

Завідувачка кафедри,
докторка педагогічних наук, професорка
«28» серпня 2024 року

_____ Ольга НАГОРНА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
«28» серпня 2024 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри,
докторка педагогічних наук,
доцентка
28 серпня 2024 року

_____ Ольга НАГОРНА

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
28 серпня 2024 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

	Стор.
1. Структура вивчення навчальної дисципліни	4
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
1.2. Лекції	4
1.2. Практичні заняття	5
1.3. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	9
1.4. Індивідуальні завдання	11
1.5. Підсумковий контроль	14
2. Схема нарахування балів	16
3. Рекомендовані джерела	17
4. Інформаційні ресурси в Інтернеті	18

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Форма навчання: заочна					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Тема 1. Академічний стиль: загальний огляд. Науковий текст: структурно-сміслові компоненти, лексико-граматичні та стилістичні особливості. Жанри іншомовних наукових текстів	20	2	2			16
2.	Тема 2. Теорія та практика перекладу наукової англомовної літератури.	18	2	2			14
3.	Тема 3. Теоретичні засади реферування та анотування	18	–	2			16
4.	Тема 4. Написання наукових статей, тез доповідей та анотацій іноземною мовою. Наукове та ділове листування. Написання грантів як вид професійного спілкування	20	2	2			16
5.	Тема 5. Загальна характеристика дослідницької роботи. Стратегії й тактики спілкування в академічному середовищі.	14					14
	Всього годин:	90	6	8	–	–	76

1.2. Лекції

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Академічний стиль: загальний огляд. Науковий текст: структурно-сміслові компоненти, лексико-граматичні та стилістичні особливості. Жанри іншомовних наукових текстів	2
1.1.	Поняття академічного стилю та його основні характеристики в іншомовному науковому дискурсі.	
1.2.	Комунікативні цілі та принципи академічного письма.	
1.3.	Структурно-сміслова організація наукового тексту.	
1.4.	Лексико-граматичні та стилістичні особливості іншомовних наукових текстів.	

1.5.	Основні жанри іншомовних наукових текстів та їх специфіка.	
2.	Теорія та практика перекладу наукової англомовної літератури.	2
2.1.	Теоретичні засади перекладу наукових текстів з англійської мови.	
2.2.	Особливості наукового стилю англомовних текстів як об'єкта перекладу.	
2.3.	Лексичні, граматичні та стилістичні труднощі перекладу наукової літератури.	
2.4.	Основні перекладацькі стратегії та трансформації у науковому перекладі.	
2.5.	Практичні аспекти перекладу різних жанрів англомовної наукової літератури.	
3.	Написання наукових статей, тез доповідей та анотацій іноземною мовою. Наукове та ділове листування. Написання грантів як вид професійного спілкування	2
3.1.	Композиційні та стильові особливості наукових статей для англомовних видань.	
3.2.	Методика та етапи написання наукової статті іноземною мовою.	
3.3.	Анотація та тези доповідей як жанри наукового письма.	
3.4.	Граматичні особливості наукових текстів.	
3.5.	Наукове та ділове листування в професійному середовищі: лист-запит, лист-звернення, написання резюме англійською мовою та основні формати CV/Resume.	
3.6.	Грантова комунікація як вид професійного спілкування: основи написання грантових заявок.	
	Усього	6

1.3. Практичні заняття

Практичне заняття 1 (2 год)

Тема 1. Академічне письмо як спеціальний навик. Академічний стиль: загальний огляд. Науковий текст: структурно-сміслові компоненти, лексико-граматичні та стилістичні особливості. Жанри іншомовних наукових текстів

Питання для усного опитування та дискусії

- Академічний стиль і мова англомовних наукових текстів: характерні риси англо-американського академічного письма, стандарти академічного вжитку, варіантність англійської мови (британський і американський варіанти).
- Жанрова організація наукового дискурсу: поняття жанру, основні жанри іншомовних наукових текстів, жанрова специфіка перекладу.
- Науковий текст як об'єкт аналізу: структурно-сміслові, стилістичні, лексичні та лексико-граматичні особливості наукової літератури.
- Лексика і терміносистема наукового мовлення: концепт, поняття, термін; термінотворення та терміносфера фаху; неологізми, запозичення, абрєвіатури, символи й умовні позначення, «фальшиві друзі перекладача».
- Процес академічного письма та підготовка наукової роботи до публікації: етапи написання, планування й структурування матеріалу, оформлення наукового тексту.

Аудиторна робота

Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:

1. Бахов І.С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008.
С.5 - 20. – Unit 1. What is science? Exercises 1-2.
С.11 - 17. - Unit 2. The scientific attitude. Exercises 1-2.
С. 18–24. – Unit 3 The scientific method Exercises 1–2.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

the notion of science, the lexis for writing a scientific research paper (structure and composition), lexical revision and commonly misused words, the notion of academic writing, the features characteristic of academic writing, the notion of genre, types of genre, conversational genres, instituted genres, genres of English academic texts, the lexis for writing a scientific research paper (distribution and property), scientific method and methods of science, English writing style, personal styles, propriety styles, academic styles, characteristics of formal academic English, the main features of academic writing, academic vocabulary, verbs, terms, collocations, logical connectors, linking words and phrases, Latin and Greek elements, Latin abbreviations and Latin expressions used in academic texts, new lexical tendencies in English; the lexis for writing a scientific research paper (classification and identification); the lexis for writing a scientific research paper (a process; stages and components); lexical revision; commonly misused words; word order, verb tenses, capitals, hyphen use in academic writing; punctuation in academic writing; how to punctuate quotations; the lexis for writing a scientific research paper (a process: factors, conditions and mechanisms); strategies for writing a paragraph; indentation in writing; writing a topic sentence of a paragraph; supporting sentences; the concluding sentence; details in paragraph; academic names and titles in a paragraph; references; acknowledgements; conferences and meetings; the lexis for writing a scientific research paper (a research method: application and general evaluation); the writing process; stages in the writing process (understanding the question; gathering information; recording information; planning and structuring the content); the lexis for writing a scientific research paper (an investigation: materials and methods; results); writing the first draft; redrafting; editing and proof reading; strategies to improve foreign text reading; the structure of writing; how to take part in international meetings; the lexis for writing a scientific research paper (an investigation: the statement of the problem; interpretation of the results).

Практичне заняття 2 (2 год)

Тема 2. Теорія та практика перекладу наукової англomовної літератури.

Питання для усного опитування та дискусії

- Жанри англійських академічних текстів та документальні джерела наукової інформації: загальна характеристика, функціональне призначення, особливості використання в науковій комунікації.
- Теорія і практика перекладу наукової та фахової англomовної літератури: основні теоретичні засади, мовностилістичні особливості та практичні аспекти перекладацької діяльності.
- Лексико-граматичні та синтаксичні особливості наукових текстів як об'єкта перекладу: часові форми дієслова, узгодження часів, активні й пасивні конструкції, безособові речення, пунктуація.
- Довідкові та інформаційні ресурси в академічній і перекладацькій діяльності: словники, глосарії, термінологічні бази, стилістичні довідники та їх роль у забезпеченні якості перекладу.
- Вторинні наукові тексти як жанри академічного дискурсу: реферат (abstract, synopsis, paper, essay) та рецензія (review), їх структура, функції та перекладацька специфіка.

Аудиторна робота

Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:

Бахов І.С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008.

С. 27–32. – Unit 5. Exercises 1–2.

С. 33–38. – Unit 6. Exercises 1–2. Unit 7. Exercises 1–2.

Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с.

С. 45–51 - Unit 8. Exercises 1–8.

С. 52–58 - Unit 9. Exercises 1–4.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливо увагу зосередити на таких аспектах: the main genres of English academic texts and their functional characteristics; theoretical foundations and practical principles of translating English-language scientific and professional literature; lexical, grammatical and syntactic features of academic texts relevant to translation (verb tenses, voice, impersonal constructions, typical grammatical patterns, punctuation); stylistic conventions of academic English and their impact on translation quality; the use of reference and information resources in academic and translation practice (dictionaries, glossaries, terminological databases, style guides); documentary sources of scientific information and their role in academic communication; structural, functional and linguistic features of secondary academic texts, such as abstracts and reviews, and their translation specifics.

Практичне заняття 3 (2 год)

Тема 3. Теоретичні засади реферування та анотування

Питання для усного опитування та дискусії

- Поняття анотації іншомовного тексту.
- Типи анотацій: рекомендаційні та довідкові, описові та інформаційні.
- Призначення, структура, лексико-граматичні особливості анотації.
- Основні мовні кліше, слова та словосполучення, що вживаються в анотації.
- Граматичні конструкції наукового стилю.
- Анотація наукових фахових текстів.
- Типи рефератів: реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат.
- Призначення, структура, лексико-граматичні особливості реферату.
- Правила реферування іншомовної наукової літератури.
- Основні мовні кліше, що вживаються під час реферування іншомовної наукової літератури.
- *Грамматика:* дієприкметник - неозначена форма дієслова; синтаксичні функції та вживання дієприкметника; особливості перекладу дієприкметника та дієприкметникових конструкцій; пасивний стан дієслова; герундій та герундіальні конструкції в наукових текстах; граматичні конструкції наукового стилю; інфінітив - неозначена форма дієслова; синтаксичні функції та вживання інфінітива; особливості перекладу інфінітиву та інфінітивних конструкцій.
- *Лексикологія:* словотворення: наукові префікси та суфікси; конверсія.

Аудиторна робота

Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:

1. Бахов І.С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008.

С. 64–68 Part 1. Grammar Practice. Passive voice. Exercises 1–6

С. 69–74 Part 1. Grammar Practice. Verb + -ing Forms. The Participle. Exercises 7–16.

С. 235–239. – Part 6. Chapter 1.

2. Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с.

С. 44–51. Lecture 6. English Academic Genres. Summary.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

the lexics for writing a scientific research paper (current research work: a progress report); genres of English academic texts; summary; types of summaries; main point summary; key point summary; outline summary; requirements for summaries; steps in summarizing; useful phrases: beginning a summary; useful phrases for longer summaries; writing your summary; revising your summary; editing your summary; passive state transfer in translation.

Практичне заняття 4

Тема 4. Написання наукових статей, тез доповідей та анотацій іноземною мовою. Наукове та ділове листування. Написання грантів як вид професійного спілкування

Питання для усного опитування та дискусії

- Структура наукової статті.
- Форма, мова і обсяг наукових статей іноземною мовою.
- Мова наукової статті: лексичні та фразеологічні кліше.
- Граматичний реєстр.
- Оформлення статей.
- Листи. Види та техніки написання.
- Лист-запит. Лист-звернення.
- Типи резюме.
- Вимоги щодо складання резюме, структура, ключові слова.
- Формат резюме англійською мовою.
- Граматичні конструкції, основні мовні кліше, слова та словосполучення, що потрібні для складання резюме.
- Функціональне резюме.
- Резюме комбінованого типу.
- Хронологічне резюме.
- Написання резюме до наукових фахових текстів.
- Анотація до наукової статті. Композиція анотації.
- Тези доповідей. Вимоги до написання тез
- *Граматика*: категорія способу дієслова; умовний спосіб дієслова; підрядні речення умови, граматичні трансформації; особливості вживання та перекладу модальних конструкцій; дієприкметники та дієприкметникові звороти; переклад та вживання в науковій літературі.
- *Синтаксис*: предикативні комплекси, типи складних речень; типи складних речень. *Лексикологія*: полісемія, збіг і різниця інтернаціоналізмів.

Аудиторна робота**Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:**

Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с.

C. 92–104. *Lecture 10*. Letters. Types and Techniques of writing.

C. 103 – Part 2. Grammar Transformations.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

what academic communication is, request letters and submission letters (including how to write them), letters of recommendation (generic and specific), types of résumés, résumé requirements, structure, keywords and English formats, grammatical constructions, basic clichés

and vocabulary for writing a résumé, the structure of a research paper (keywords, introduction and its purpose, methods and methodology, results, conclusions, citations, bibliography and appendices), characteristics of a good research paper and common student errors, functions, purpose, limitations, types (informative and indicative), structure, content, format, style and writing of the English journal abstract, as well as topic selection and guidelines on when and where to submit an abstract.

1.3. Самостійна робота здобувачів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Академічний стиль: загальний огляд. Науковий текст: структурно-сміслові компоненти, лексико-граматичні та стилістичні особливості. Жанри іншомовних наукових текстів	16
	Знайти ключові терміни в джерелах іномовної лексикографії. Описати рідною мовою основну змістову різницю базових термінів дослідження. Написання реферату з опрацьованої англійської автентичної фахової літератури. Знайти ключові терміни в джерелах іномовної лексикографії. Описати рідною мовою основну змістову різницю базових термінів дослідження, використовуючи мережу Інтернет.	<i>Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:</i> Бахов І.С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008. С. 24–26. Unit 4. Exercises 1–2. Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с. С. 5–7. Lecture 1. Academic Writing as Special Skill С. 8–15. Lecture 2. English Academic Style and Language
2.	Тема 2. Теорія та практика перекладу наукової англійської літератури.	14
	Підготувати реферативний огляд літератури з таких питань: науковий текст: види наукових текстів; структурно-сміслові компоненти наукового тексту; етапи написання наукових текстів. На основі аналізу автентичних текстів зарубіжних авторів з проблеми дослідження навчитися визначати лексико-стилістичні та лексико-граматичні особливості наукової літератури, граматичні конструкції, звороти наукових текстів.	Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с. С. 15–22 – Lecture 3. Academic Writing as Special Skill С. 23–32 – Lecture 4. Academic Grammar and Punctuation С. 32–44 - Lecture 5. Elements of Academic Texts. The writing process.
3.	Тема 3. Теоретичні засади реферування та анотування.	16

	Складання анотацій англійською мовою до україномовних фахових статей вітчизняних вчених.	<i>Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:</i> Бахов І.С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008. С. 75–83 – Part 1. Grammar Practice. Gerund. Exercises 17–29. С. 84–102 – Part 1. Grammar Practice. Infinitive. Exercises 30–51. Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с. С. 44–51. Lecture 6. English Academic Genres. Summary.	
4.	Тема 4. Написання наукових статей, тез доповідей та анотацій іноземною мовою. Наукове та ділове листування. Написання грантів як вид професійного спілкування		16
	Підготувати лист-запит та лист-звернення. Написання автобіографії та одного із видів резюме. Скласти анотацію до тез доповіді. Написати реферативну анотацію прослуханої лекції з основ наукового дослідження Написання реферату з опрацьованої англійської автентичної фахової літератури.	<i>Виконання слухачами усних та письмових завдань з питань теми:</i> Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с. С. 92–104. Lecture 10. Letters. Types and Techniques of writing. С. 52–76. Lecture 7. Research Paper. С. 76–81. Lecture 8. Conference Abstract. С. 81–91. Lecture 9. Conference Abstract.	
5.	Тема 5. Загальна характеристика дослідницької роботи. Стратегії й тактики спілкування в академічному середовищі. Комунікативні стратегії переконання в англійському науковому дискурсі		14

<p>Проектна робота в групах. Теми проектів: «Стильові та жанрові ознаки усного англomовного науково-академічного дискурсу», «Когнітивно-комунікативні стратегії побудови англomовного науково-академічного дискурсу», «Комунікативні стратегії побудови англomовного науково-академічного дискурсу. Риторичні прийоми усного англomовного академічного спілкування».</p> <p>Аналітичне читання. Підготувати індивідуальне домашнє читання (250 000 знаків) з автентичних фахових текстів з питань теми.</p>	<p><i>Виконання слухачами усних та письмових завдань з теми:</i></p> <p>Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с. С. 104 –124. <i>Lecture 11. Dissertation (Thesis).</i> С. 132 –135. <i>Lecture 13. Academic Conduct. Plagiarism.</i> С. 135–139. <i>Lecture 14. Academic Publishing and Assembly.</i></p>	
<p>Всього</p>		<p>76</p>

1.4. Індивідуальні завдання

1.4.1. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання слухачів денної форми навчання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи. Метою виконання індивідуального завдання (науково-дослідних робіт, рефератів і творчих наукових завдань) є закріплення і систематизація здобувачами отриманих знань під час аудиторних занять та самостійної роботи.

Під час виконання індивідуальних завдань здобувачі повинні використовувати першоджерела, наукові статті, монографічну літературу.

Тема для індивідуального завдання у формі науково-дослідної роботи, презентації або реферату-огляду обирається слухачем добровільно, закріплюється за ним на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

Підготовка індивідуального завдання в обраній формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану роботи;
- виклад основних ідей та пропозицій авторів;
- презентацію індивідуального завдання на практичних заняттях (виступ до 10 хвилин).

Оцінювання результатів виконання рефератів і творчих наукових завдань здійснюється відповідно до чинної в університеті системи оцінювання знань в умовах запровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) і включається до поточної успішності.

1.4.2. Основні вимоги до написання науково-дослідних робіт

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Титульний аркуш творчої наукової роботи оформлюється за усталеним зразком. Творча наукова робота повинна бути структурованою, тобто після титульного аркуша містити: план, вступ, три (два) розділи, висновки, список використаних джерел. Складові частини творчої наукової роботи не обов'язково починати з нового аркуша. Розділи плану роботи формулюються самостійно здобувачем як найважливіші напрями розкриття обраної теми.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати 16 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з півторачним міжрядковим інтервалом.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на

папері формату А4 (210 мм х 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів: лівого – 30 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – не менше 10 мм.

1.4.3. Теми науково-дослідних робіт

1. Definition of academic writing.
2. National and cultural differences in academic writing.
3. Characteristic features of Anglo-American academic texts.
4. Features of formal academic English.
5. Key elements of academic writing.
6. Types of academic writing.
7. Academic document types: general characteristics.
8. Essay: forms and styles: «cause and effect» essay; compare and contrast essays; expository essay; descriptive essay; argumentative essay; informative essay; academic essay
9. Research article and research paper as forms of academic publishing
10. Thesis or dissertation: etymology, structure and presentation style
11. Summaries of knowledge (Annotated bibliography and catalogue, often of an individual or group's papers and/or library; Creating a simplified graphical representation of knowledge; Creating a timeline or chronological plan. Devising a classification scheme; Encyclopedia entry Journal article; Literature review; Site description and plan)
12. Steps to writing a research article.
13. New lexical tendencies in English.
14. Academic word order.
15. Academic punctuation.
16. Paragraph division in academic texts.
17. Syntactic structures of academic titles.
18. Summary. Requirements for summaries.
19. Research paper. Structure of a research paper.
20. Research paper introduction.
21. Methods section of a research paper.
22. Conclusions section of a research paper.
23. Research paper abstracts, their functions.
24. Characteristics of research paper (journal) abstracts.
25. Indicative and informative abstracts.
26. Conference abstract strategies

1.4.3. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с. 8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.4.4. Основні вимоги до презентацій

Вимоги щодо структури та змісту навчального матеріалу:

- викладайте матеріал стисло, з максимальною інформативністю тексту;
- ретельно структуруйте інформацію;
- використовуйте короткі та змістовні заголовки, марковані та нумеровані списки;
- важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) подавайте крупним та виділеним шрифтом і розташовуйте у лівому верхньому куті екрана;
- другорядну інформацію бажано вміщувати внизу сторінки;
- кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац;
- головну ідею абзацу викладайте в першому рядку абзацу;
- використовуйте табличні форми запису інформації (діаграми, схеми) для ілюстрації важливих фактів, щоб подати матеріал компактно і наочно;
- графіка має органічно доповнювати текст;
- пояснення треба розташовувати якнайближче до ілюстрацій, з якими вони мають одночасно з'являтися на екрані;
- всю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок;
- продуктивність навчання зростає, якщо одночасно діють зоровий і слуховий канали сприйняття інформації (в зарубіжній літературі це явище називають принципом модальності). Тому рекомендується там, де це можливо, використовувати для тексту і графічних зображень звуковий супровід. Дослідження свідчать, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15 %, зорового – 25 %, а їх одночасне залучення до процесу навчання підвищує ефективність сприйняття до 65 %.

Теми презентацій та рефератів-оглядів

1. Postgraduate Education in Ukraine and English-speaking Countries: a comparative study.
2. The concept of genre.
3. Genres of English academic texts (summary, abstract, review, conference abstract, research paper, grant proposal).
4. Theoretical principles and genre features of translation.
5. Techniques of scientific literature translation.
6. Language and style in the theory and practice of scientific literature translation.
7. Lexical peculiarities of translating scientific texts.
8. Syntactic peculiarities of translating legal literature.
9. The style and language of English academic texts.
10. Characteristic features of academic writing of Anglo-American scientific texts.
11. Academic writing as a special skill.
12. Academic writing in different languages and cultures.
13. Characteristic features of academic writing.
14. English academic style and language.
15. The main features of academic writing.
16. The style of English academic writing.
17. The main characteristics of English academic writing.
18. General overview of academic vocabulary.
19. Academic grammar and punctuation.
20. Elements of academic texts.
21. Summary as a genre of English academic texts.
22. Types of summaries.
23. Requirements for summaries.
24. Scientific research paper (article) as a genre of English academic texts.
25. Scientific articles structure.
26. General scientific methods.

27. Academic or scientific conference as a means of communication between researchers.
28. Methodology of dissertation research.
29. Tips on structuring and presenting dissertation.
30. Sections of a scientific paper.
31. Basic Types of Speeches
32. Informative speech.
33. Persuasive speech.
34. Speech on special occasion.
35. Genres of essay writing.
36. Expository essay.
37. Descriptive essay.
38. Narrative essay.
39. Argumentative (persuasive) writing.
40. Writing reports.
41. Main characteristics of a good report.
42. Journal abstracts.
43. The notion of academic conduct. Plagiarism.
44. Forms of academic publishing and assembly.

1.5. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.5.1. Зміст заліку

1. Лексико-граматичні завдання.
2. Написання іноземною мовою анотації до англomовної наукової статті з фаху (робота зі словником). Обсяг тексту 2500 друкованих знаків. Час на підготовку 35 хвилин. *Перевіряються навички та уміння ознайомлювального читання мовчки та письмового викладення іноземною мовою основного змісту прочитаного.*

Приклади лексико-граматичних завдань

1. Edit the abstract of a scientific article.

Leadership in Public Administration: Prospects for Development in Ukraine by Yuliia Liakho

Abstract

In modern conditions, Ukraine *set* many tasks, *based in* the democratization of public administration. *In a large extent*, this *apply in* the development of leadership and methods of *to ensure* it as a universal lever through which the state *influence* the condition of social, economic and political development. Leadership *like* a stabilizing factor of public administration, integrates the interests of different groups of the population, plays an important role in their *lifes, activityes*, group decisions that are important for *every* member of such a group. Leadership development includes strategies, objectives and goals of public service activities that *will be help* improve the quality of public administration. Aspects *related on* management activities *can to be developed* on the basis of an *institutional* environment that provides *a clear legal bases* for the functioning of the public service; development of civil society and effective communication *among* government and citizens; organizes models of educational and scientific activities related to the acquisition of knowledge and competencies of public administration specialists and research *in* the development of leadership in public administration. It is noteworthy that a person *which* seeks public recognition and support from the general public *must necessary to demonstrate* a willingness *implementing* the *social* expected constructs that function in the mass consciousness as a social ideal. Although, the methods of *achieve* such designs can be *radical* different. It turns out that the despotic form of political domination in most cases *leads in* the regression of civil society and the state *with a whole*.

2. Below are some of the most frequently used «scientific verbs» and their descriptions. Match the words with their descriptions.

1. accept	a) put in order
2. accomplish	b) reach by effort
3. achieve	c) decide the importance and give reasons
4. adjust	d) perform successfully
5. affect	e) take as true before there is proof
6. apply	f) explain the cause of
7. regulate	g) make practical use of
8. arrange	h) have an influence on, act on
9. assess	i) agree or recognize with approval
10. assume	j) account for

2. Choose the correct option.

1. If we work together, perhaps we can end the war and achieve a truly lasting *piece /peace*. In time, we will be paying an extremely high price for a *piece /peace* of paper.

2. Older children frequently *prosecute / persecute* their younger siblings. If you do not return the stolen money, you will be *prosecuted / persecuted*.

3. The items written in a young girl's diary are very *personnel / personal*. When applying for a job at a large company, you must go to the *personnel / personal* office.

4. The meaning is quite *plain / plane* and requires no further explanation. The *plain / plane* landed smoothly. Please *plain / plane* the wood so that I can build a birdhouse from it.

5. Studying computer programming is a *practical / practicable* plan in today's job market. Computerizing payroll is a *practical / practicable* business decision.

6. A preface always *precedes / proceeds* the body of the book. Don't let me interrupt you; *precede / proceed* with your work.

7. A school is as good as the teachers and the *principal / principle*. The *principal / principle* actors in the play remained for a final rehearsal of the second act. The *principal / principle* upon which many simple machines are based is frequently the lever.

3. Match the names of the English academic genres in the left column with their definitions in the right column.

1. Summary	a. An article that critically examines a newbook or any other piece of writing.
2. Abstract	b. A research project proposed for funding.
3. Review	c. A short account of a research paper placed before it.
4. Conference abstract	d. A relatively short piece of research usually published in a journal or a volume.
5. Researchpaper	e. A shortened version of a text aimed at giving the most important information or ideas of the text.
6. Grant proposal	f. A short account of a conference paper.

4. Приклади англомовних наукових статей з фаху

Write a synopsis of the text in five-seven sentences.

Communication is essential for scientific research. Science is a public knowledge and the aim of a scientist is to create, criticise and thus contribute to the progress of ideas. This aim is generally achieved through scientific publications and conferences.

Articles in regular scientific journals carry from one research worker to another various discoveries, deductions, speculations and observations which are of common interest. Generally scientific papers are derivative and depend on previous research. References to other research are reflected in citations. A scientist relies on the citations to show the place of his investigation in the whole scientific structure.

Another opportunity to share and exchange opinions and information is national and international conferences and symposia. They play an important role in coordinating scientific research. Usually scientific gatherings are sponsored by the central scientific organizations. An organizational committee is set up which decides where and when a conference should be held. Invitations are sent out to organizations interested in the topics discussed, together with the requests to submit applications and abstracts of papers.

After receiving all necessary materials the committee publishes a programme of the events. At the conference the participants present their papers and listen to the reports read by others on the latest developments and the state of the art in their field. Papers on general topics are read before all the participants, those dealing with specific problems are presented at group meetings and plenary sessions held in subject areas under the chairmanship of distinguished scientists. After the hearings the discussions follow. Scientists can discuss a given problem with other experts in their field, argue with their scientific opponents, find out the details of some experimental procedures. The materials of conferences and symposia are usually published to allow others to keep abreast of the achievements in science.

Another type of scientific meeting are a laboratory or work-group seminar, colloquium or workshop. The members of the staff and guest-speakers make reviews of the developments in their field and report the progress of their research. The speakers expect thorough discussion and criticism, advice and help of their colleagues. Such personal exchange of views is very essential for any scientist.

Приклад україномовної наукової статті з фаху

СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ» ТА ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ

У статті удосконалено класифікацію категорії «управління» за ознакою «суб'єкт управління», обґрунтовано відмінність поняття «публічне адміністрування» від поняття «державне управління», визначено передумови виникнення публічного адміністрування.

Ключові слова: управління, менеджмент, державне управління, публічне управління, адміністрування, публічне адміністрування.

Наука управління зазнала найбільшої еволюції в частині державного управління. Проте досі залишається недостатньо дослідженим питання щодо відмінності дефініцій «державне управління» та «публічне адміністрування».

Управління – це цілеспрямований вплив на суб'єкт для його впорядкування, збереження, удосконалення та розвитку. В залежності від суб'єкта управління визначають наступні види управління - державне управління, суспільне (або громадське) управління та менеджмент. Між такими видами управління, як державне та суспільне (або громадське) створюється публічне управління. Процес управління є багатограним та складним, це стосується насамперед державного управління. Існує безліч думок та поглядів на це поняття.

Доведено, що не доцільно ототожнювати терміни «управління» та «адміністрування». А. Мельник та О. Оболенський – одні з перших вітчизняних науковців, що виокремлюють поняття «публічне управління». Публічне управління зорієнтоване на реалізацію публічних (загальних) інтересів і включає такі складові, як державне управління (суб'єктом є органи державної влади) і громадське управління (суб'єктом є громадські інституції). Як елементи публічного управління державне і громадське управління взаємодіють, взаємодоповнюють одне одного, виходячи з єдності публічних інтересів та доцільності узгодження управлінського впливу з метою посилення його дієвості. У системі публічного управління визначальну роль відіграє державне управління, яке здійснює управлінський вплив на всі сфери суспільного життя. Водночас в умовах розгортання демократичних перетворень зростає активність і громадських структур в управлінні не тільки громадськими, а й державними справами, у розв'язанні суспільних проблем.

Термін «публічне управління» (англ. *public management*) вперше використав англійський державний службовець Десмонд Кілінг у 1972 р. на його думку, публічне

управління – це пошук у найкращий спосіб використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей державної політики (Десмонд Кілінг, 1972).

З огляду на публічність державного управління та впливу суспільства на його дії можна сказати, що публічне управління - це взаємодія органів державної влади з суспільством у вигляді реалізації специфічних державних функцій з метою забезпечення соціально-політичного ефекту.

Термін «адміністрування» застосовується переважно, як організаційно-розпорядчий метод державного управління, який використовується органами державної влади. Іншими словами, адміністрування – бюрократичний метод управління суспільством, що ґрунтується на силі та авторитеті влади, тобто в наказах, постановах, розпорядженнях, вказівках та інструкціях. Цей метод є специфічним та його переважно використовують виконавчі органи влади в особі державних службовців.

Отже, *публічне адміністрування* – це метод управління, який з одного боку забезпечує надання суспільству послуг щодо законодавства, з іншого боку - реалізацію обраного типу політики, яку втілюють державні службовці, яким було делеговано повноваження під час волевиявлення народу на виборах, як в межах країни так і закордоном, у всіх напрямках її прояву.

Перелік питань для підсумкового контролю

Теоретичний матеріал

1. Академічний стиль та лексика.
2. Базові граматичні аспекти наукового мовлення: вживання артиклів, однина/множина, форми дієслова, структура речення, специфіка вживання часових форм для презентації методів, результатів та висновків проведеного дослідження.
3. Усне та письмове англійське ділове мовлення: мета і стратегії, функції та засоби.
4. Види усної ділової комунікації. Види письмової англійської комунікації.
5. Планування наукового дослідження: аудиторія, мета, вимоги. Виконання першого етапу наукового дослідження: формулювання назви, актуальності, завдань; підготовка плану.
6. Написання анотації англійською мовою.
7. Підготовка наукової статті англійською мовою: вступ, методи, результати, висновки, список використаної літератури.
8. Підготовка доповіді на тему проведеного дослідження: зміст доповіді, презентація.
9. Особливості та функції ділового листування: стиль, форма, мета. Лист-пропозиція, лист-заявка, супровідний лист.
10. Підготовка супровідного листа до редакції обраного наукового видання. Відповідь на лист редактора/рецензента.
11. Рекомендовані словники. Способи самостійної перевірки правильності написання чи перекладу понять та термінів.
12. Види професійних мовленнєвих умінь.
13. Структура наукової статті у іноземному фаховому виданні.
14. Особливості написання тез іноземною мовою.
15. Основні характеристики анотації.
16. Анотація як елемент наукової статті.
17. Лексико-граматична структура наукового тексту.
18. Структурування наукової статті.
19. Компресія як важлива складова інтерпретації основної інформації.
20. Роль фраз-кліше, сполучних слів і пасивних конструкцій у написанні наукової праці.
21. Основні функціональні маркери наукового тексту та їх роль при викладі наукової інформації.
22. Транслітерація іноземних власних імен у назвах синдромів.
23. Вживання латинських скорочень для позначення термінів.
24. Інтеграція як засіб утворення нових номінативних одиниць.

25. Диференційований підхід до іспиту з англійської мови. Регламент тестування. Розподіл часу на секції тесту.
26. Структура речення в англійській мові.
27. Порядок слів у реченні. Узгодження часів.
28. Засоби словотворення різних частин мови. Словотворчі компоненти – суфікси, префікси, постпозиції.
29. Вибірковий аналіз тексту.
30. Організація ідей в есе. Структура есе. Прийоми аргументації при написанні есе.
31. Форми анотацій. Вимоги до написання анотацій у різних журналах.
32. Лексичний матеріал:
 - Особливості сучасного іншомовного наукового стилю
 - Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу
 - Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти іншомовного наукового дискурсу.
33. Граматична складова іншомовного наукового дискурсу.
 - Особливості використання часових форм дієслова
 - Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі.
 - Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу: Порядок слів у реченні.
 - Узгодження підмета і присудка. Неособові форми дієслова. Множина іменників.
 - Означений та неозначений артиклі.
 - Правила використання числівників в іншомовному науковому письмі.
34. Сучасні норми пунктуації у іншомовному науковому письмі.
35. Підготовка наукової праці іноземною мовою
36. Особливості текстової побудови наукової статті іноземною мовою
37. Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті. Компресія як ключовий механізм перетворення статті в анотацію
38. Написання тез, статті й анотації іноземною мовою
39. Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці
40. Системність як важливий прийом структуризації наукового тексту
41. Лексико-стилістичні особливості іншомовного наукового дискурсу
42. Стратегії й тактики спілкування в академічному середовищі.
43. Співвідношення прагматичних цілей адресанта та комунікативних стратегій і тактик у науковому дискурсі.
44. Комунікативні стратегії переконання в англомовному науковому дискурсі.
45. Типологія усних англомовних наукових повідомлень.
46. Засади ефективного усного обміну науковою інформацією в англомовному контексті. Комунікативна мета – комунікативна стратегія – комунікативні тактики.
47. Правила ведення наукової дискусії англійською мовою. Мовний етикет у науковій комунікації.
48. Специфіка усного наукового спілкування на міжнародних конференціях та інших англомовних наукових форумах.

Граматичний матеріал

- Артикль
- Іменник. Множина іменників латинського і грецького походження
- Словотворчі елементи греко-латинського походження
- Прикметники. Аналітичні і синтетичні способи утворення ступенів порівняння
- Прислівники. Прислівники часу і місця. Ступені порівняння прислівників
- Займенники
- Числівники. Прості і десяткові дроби
- Дієслово. Допоміжні дієслова

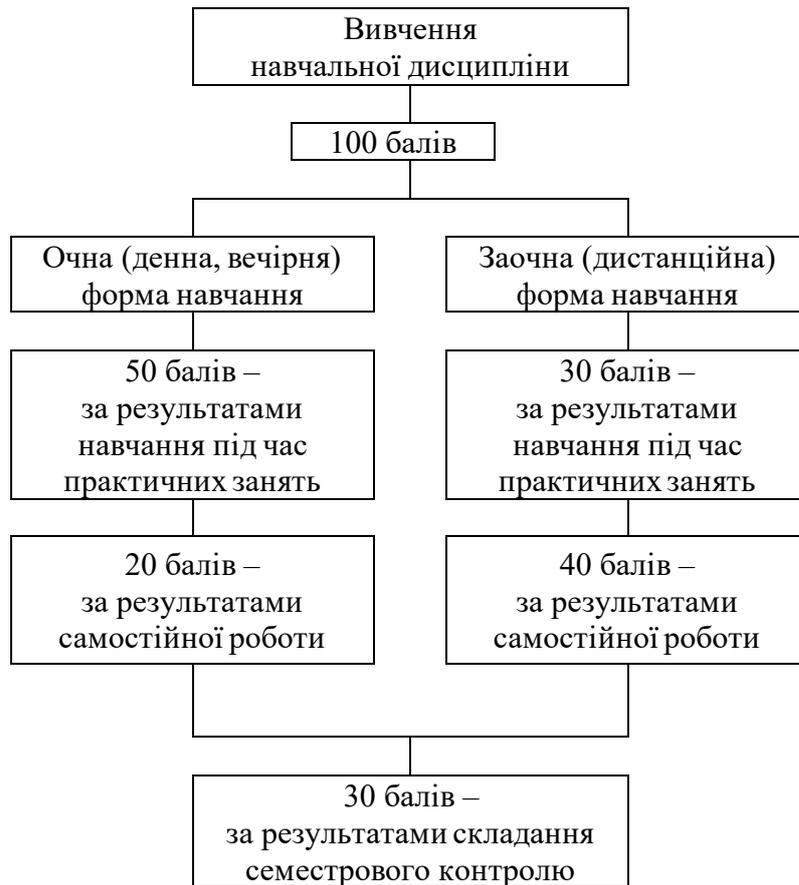
- Модальні дієслова та їх еквіваленти
- Група неозначених часів. Активний і пасивний стани
- Група тривалих часів. Активний і пасивний стани
- Група перфектних часів. Активний і пасивний стани
- Група доконано-тривалих часів. Активний і пасивний стани
- Дійсний і наказовий способи дієслова
- Сполучники
- Узгодження часів.

Орієнтовний перелік практичних робіт та завдань

1. Знати мовні та професійні інструменти необхідні для критичного аналізу, оцінки і синтезу нових і складних ідей/
2. Знати стратегії читання тексту
3. Вивчити способи та засоби реферування та анотування необхідного матеріалу з іншомовного фахового тексту
4. Знати словники та ресурси, засоби сучасних інформаційних технологій для покращення ефективності навчання та комунікації
5. Вивчити лексико-граматичний матеріал англійської мови, що відповідає рівню B2
6. Знати методологічні засади й інструменти, необхідні для успішного виконання компонентів (читання, письмо, аудіювання, говоріння) сертифікаційного іспиту з іноземної мови
7. Вивчити базові лексико-семантичні структури іноземної мови
8. Вивчити стилістичні та культурологічні особливості англійської мови
9. Вивчити лексико-граматичні особливості іноземної мови для академічних цілей
10. Вивчити лексико-семантичні структури іноземної мови
11. Перекладати оригінальний текст з мінімальним використанням словника
12. Розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища за формальними ознаками.
13. Розуміти і передавати українською або іноземною мовою зміст текстів
14. Виділяти тематичні та анатомічні лексичні групи
15. Анотувати спеціальні та загальнонаукові тексти
16. Розпізнавати терміноелементи греко-латинського походження
17. Визначати різні синтаксичні конструкції
18. Розрізняти і розпізнавати активні та пасивні конструкції
19. Вести дискурс, включаючи діалогічне мовлення, що базується на засвоєнні вивченої термінології
20. Утворювати терміни за характерними афіксами
21. Визначати, розпізнавати та розшифровувати терміни у мікротекстах
22. Розпізнавати складні слова за їх компонентами
23. Пояснювати словосполучення ключового вокабуляру текстів
24. Робити етимологічний аналіз термінів
25. Декодувати абрєвіатури
26. Визначати і диференціювати граматичні явища та моделі
27. Знати особливості перекладу пасивних конструкцій
28. Визначати синтаксичні конструкції на базі граматичних моделей та активної лексики
29. Здійснювати пошук заданої інформації в науково-популярному тексті
30. Робити переклад і граматичний аналіз мікротексту
31. Ділити прочитаний текст на логічно-сміслові групи і складати план дискурсу
32. Складати резюме та анотації загальнонаукових текстів

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів здобувачам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час практичних занять, обчислюється за сумою балів, здобутих під час кожного із занять, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 3 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 15 практичних занять.

Отже, рівень знань здобувачів під час практичних занять може оцінюватися кількістю балів у таких межах:

Рівень знань студентів		Кількість лабораторних/практичних занять відповідно до навчального плану
		14 / 10
Високий (творчий)	90–100	3,5–4,0
Достатній (конструктивно-варіативний)	82–89	3,0
	74–81	3,0
Середній (репродуктивний)	64–73	2,5
	60–63	2,5
Низький (рецептивно-продуктивний)	35–59	1,5
	0–34	0,0–0,1

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Бахов І. С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008.
2. Іваницька Н.Б. Сучасні стратегії перекладу наукового тексту / Н.Б. Іваницька // Наукові записки Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки. – Кіровоград : Видавець Лисенко В.Ф., 2016. – С. 54-58.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, Нова книга, 2004. 576 с.
4. Лишенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів/ Л.Л. Лишенко, В.О. Ужик, О.А. Сергєєва. “Practice in scientific reading”. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. 120 с.
5. Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам’янець-Подільський: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с.
6. Томахів М.В. Англomовний науковий дискурс: сучасний стан та перспективи подальших досліджень / М.В. Томахів // Одеський лінгвістичний вісник.- № 5, том 2. – 2015. – С. 23-32.
7. Яхонтова Т.В. Основи англomовного наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Вид. 2-ге. Львів: ПАІС, 2003. 220 с.
8. Edward de Chazal & Sam McCarter. Oxford EAP / A course in English for Academic Purposes. Upper-intermediate/B2, Oxford University press, 2015. 239 p.
9. English for Academics / A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. Book 1. Cambridge University Press & British Council, 2014. 175 p.
10. English for Academics / A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. Book 2. Cambridge University Press & British Council, 2015. 171 p.
11. Hogue A. First Steps in Academic Writing (The Longman Academic Writing Series). UK: Pearson & Longman, 2008. 229 p.
12. Michael McCarthy & Felicity O’Dell. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2019. 144 p.
13. Wallwork A. English for Academic Research: Vocabulary Exercises. 2nd printing. Springer, 2016. 203 p.
14. Wallwork A. English for Writing Research Papers. NY: Springer Science Business Media, LLC, 2011. 349 p.

3.2. Допоміжні джерела

1. Багрій О.І. Наукова дискусія : дискурсивні та прагматичні характеристики (на матеріалі англomовних статей середини ХХ – початку ХХІ сторіч) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / О. І. Багрій. – Київ, 2010. – 20 с.
2. Віт Н.П., Румянцева О.А. Презентація наукового дослідження у форматі Power Point: метод. рек. до навчальної дисципліни «Академічне письмо іноземною мовою (англійською)» для здобувачів третього рівня вищої освіти. Одеса: ОНУ, 2021. 24 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/30739/1/Practical.pdf>.
3. Ільченко О. Англійська мова для науковців. Київ: АТ «КоДр», 1996. 241 с.
4. Ільченко О.М. Етикет англomовного наукового дискурсу / Ольга Михайлівна Ільченко. – К.: ІВЦ Політехніка, 2002. – 288 с.
5. Маслова Т.Б. Типологія наукового дискурсу в сучасній мовознавчій парадигмі / Т.Б. Маслова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM

6. Хименко В.В. Навчальний посібник для аспірантів з англійської мови “Practical guide for postgraduates”. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. 113 с.
7. Яхонтова Т.В. Лінгвістична генеалогія наукової комунікації / Тетяна Вадимівна Яхонтова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 420 с.
8. Murphy R. English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students. Cambridge University Press, 2000. 350 p.
9. Christensen L.L. The Hands-on Guide for Science Communicators: a Step-By-Step Approach to Public Outreach. NY: Springer Science Business Media, LLC, 2007. 267 p.
10. Jordan R. Academic Writing Course. Harlow: Longman, 1998. 167 p.
11. Jordan R. English for Academic Purposes. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 186 p.
12. Moutsou E. Use of English. B2 for all exams. Published by: MM Publication, 2009. 184 p.
13. Rembach O. Culture as a way of cognition of law (social and cultural paradigm law). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук.* Київ: ІДЕЯ-ПРИНТ, 2019. № 3. С. 130–139.
14. Rembach O. Innovative Approach to the Assessment of the Company’s intellectual Capital. *Academy of Strategic Management Journal*. Volume 18, Issue 2, 2019. pg. 1–7.
15. Rembach O. University Students` Satisfaction: The Impact of Computer-mediated Blended Learning. *Revista romaneasca pentru educatie multidimensionala – Journal for Multidimensional Education, Editura Lumen, Department of Economics*, vol. 11 (4Sup1), 2019. pages 221–241, December.
16. Silvia P.J. How to Write a Lot: A Practical Guide to Productive Academic Writing. USA: American Psychological Association, 2007. 149 p.
17. Templeton M. Public Speaking and Presentations. USA: The McGraw-Hill Companies, 2010. 272 p.
18. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. NY: Springer Science+Business Media, LLC, 2010. 196 p.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Bielefeld Academic Search Engine пошукова система академічних веб-ресурсів - Режим доступу: <https://www.base-search.net/>
2. Bell English Online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bellenglish.com/>
3. English with the BBC Service [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml>
4. Oxford University Press [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oup.co.uk/>
5. OUP online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oup.com/online/>
6. Longman Dictionary [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ldoceonline.com/>
7. База даних дисертацій та авторефератів - Режим доступу: <http://disser.com.ua/>
8. База даних наукових публікацій - Режим доступу: <http://www.freefullpdf.com/>
9. База даних Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>
10. Бібліотечний каталог, який допомагає знаходити бібліотечні матеріали в Інтернеті - Режим доступу: <https://www.worldcat.org/search>
11. Бібліотека Мічиганського університету – Режим доступу: <https://www.lib.umich.edu/>
12. Веб-сайт Міністерства освіти і науки України – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
13. Веб-сайт Національного фонду досліджень України – Режим доступу: <https://nrfu.org.ua/>

14. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України» – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>
15. Наукометрична база даних Scopus – Режим доступу: <https://www.scopus.com>
16. Наукометрична база даних – Режим доступу: Web of Science
<https://www.webofscience.com>
17. Онлайн-каталог високоякісних журналів з відкритим доступом – Режим доступу: <https://doaj.org/>
18. Система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України – Режим доступу: <http://uincit.uran.ua/>